

BIULETYN INFORMACYJNY OKRĘGOWEJ KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie: Al. F. Focha 39, 30-119 Kraków
tel. (012) 61 81 201, 202, 203 fax: (012) 61 81 200 e-mail: oke@oke.krakow.pl www.oke.krakow.pl

TREŚCIOWE ZNACZENIE WYNIKU UCZNIĄ I SZKOŁY

SPRAWDZIAN 2008

Szanowni Państwo
Dyrektorzy szkół podstawowych
województwa lubelskiego, małopolskiego
i podkarpackiego

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie już od kilku lat dostarcza Państwu szeroki zakres informacji o wynikach egzaminów zewnętrznych poprzez biuletyny informacyjne i dodatkowe materiały udostępniane za pomocą strony internetowej. Wiele informacji na temat egzaminów można też znaleźć na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i innych okręgowych komisji. Pozyskane informacje, jak i te, do których mamy dostęp tylko w szkole mogą stać się cennym materiałem do wygenerowania wiedzy o osiągnięciach uczniów i wiedzy koniecznej do doskonalenia środowiska dydaktycznego, jakie oferuje kierowana przez Państwa placówka.

Wiedza na temat osiągnięć uczniów jest nierozdzielnie związana z nauczycielami, dlatego nie może powstawać bez ich udziału. Najczęściej jest to wiedza wychowawców, dyrektora czy też nauczycieli uczących poszczególnych przedmiotów. Dostęp do tej „indywidualnej” często „ukrytej” w umysłach poszczególnych osób wiedzy wcale nie jest taki łatwy. Dopiero wspólne działanie w zespołach nauczycielskich (przedmiotowych, międzyprzedmiotowych, problemowych, zespołach wychowawców itp.), współdziałanie w całej Radzie Pedagogicznej, może doprowadzić do zbiorowej, ogólnodostępnej i jawnej wiedzy o osiągnięciach uczniów, którzy opuścili w czerwcu 2008 mury Państwa szkoły.

Poprzez materiał informacyjny i działania proponowane w tym biuletynie pragniemy zachęcić zespoły nauczycielskie Państwa szkół do pogłębionej refleksji nad skutecznością pracy z uczniami. Zdajemy sobie sprawę z tego, że aby czynić to mądrze i dobrze należy doskonalić zarówno umiejętności przedmiotowe jak i umiejętności związane z pomiarem dydaktycznym. Zachęcamy do rozszerzenia zasobu słownictwa o nowe terminy, które powstały wraz z rozwojem pomiaru dydaktycznego. Umożliwi to, szersze korzystanie z różnych źródeł informacji bez konieczności wielokrotnego sięgania do wyjaśnień znaczeń używanych terminów, przy każdej kolejnej prezentacji wyników egzaminów.

Proponujemy stworzenie w każdej szkole zespołu, który w kolejnych latach będzie mógł nie tylko interpretować wyniki badań osiągnięć szkolnych prowadzonych wewnątrz szkół, ale także wykonywać analizy, wykorzystując przekazywane wyniki przez system egzaminów zewnętrznych.

Pragniemy zwrócić uwagę Państwa Dyrektorów na zestawienia tabelaryczne (w plikach Excel) zawierające wykonanie wszystkich zadań przez każdego ucznia w klasie (Zakładka „Materiały” w Internetowym Serwisie dyrektorów szkół – OBIEG) umożliwiające zwłaszcza w zadaniach złożonych zaobserwowanie zróżnicowania punktacji uzyskanej przez uczniów.

Niniejszy biuletyn stanowi zatem uzupełnienie informacji o wynikach przekazanych po sprawdzianie w maju 2008 roku, zawiera także wyniki krajowe pozwalające na prowadzenie analiz z uwzględnieniem dodatkowego punktu odniesienia.

Analiza dobrze i słabo opanowanych czynności programowych przez uczniów zarejestrowana przez Państwa we własnych szkołach podczas sześciu kolejnych sprawdzianów stanowi bogaty materiał do planowania pracy w szkole. Dodatkowych informacji potrzebnych do wygenerowania wiedzy użytecznej przy tym planowaniu mogą Państwo między innymi poszukiwać w wymienionych poniżej zasobach.

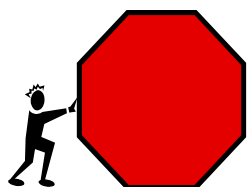
Na zakończenie wstępu jeszcze kilka słów sugerujących w jaki sposób korzystać z zawartych w tym biuletynie propozycji. W materiale zawartym na kolejnych stronach biuletynu znajdują Państwo informacje ogólne, wprowadzające do zagadnień związanych z „treściowym znaczeniem wyniku sprawdzianu ucznia i szkoły” oraz propozycje konkretnych działań, które zostały ujęte w 12 zadań (analiz) możliwych do wykonania przez zespoły nauczycielskie. Zadania te dedykujemy zespołom nauczycielskim, które Państwo mogą powołać celowo do tych analiz lub istniejącym już w szkole zespołom, np. międzyprzedmiotowym.

Do pracy zespołów przydatne będą także biuletyny informacyjne: Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie – *Informacja o wynikach sprawdzianu uczniów klas szóstych szkół podstawowych w 2008 roku* oraz Centralnej Komisji Egzaminacyjnej – *Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2008*. Wymienione powyżej biuletyny znajdują się odpowiednio na stronach internetowych OKE w Krakowie i CKE.

Wierzymy, że nasze współdziałanie zaowocuje tworzeniem w Państwa szkołach coraz lepszego środowiska dydaktycznego dla wszechstronnego rozwoju uczniów.

OKE w Krakowie

Zachęcamy do odwiedzania stron internetowych komisji egzaminacyjnych w Polsce	
CKE – www.cke.edu.pl OKE w Gdańsku – www.oke.gda.pl OKE w Jaworznie – www.oke.jaworzno.pl OKE w Krakowie – www.oke.krakow.pl OKE w Łodzi – www.komisja.pl	OKE w Łomży – www.oke.lomza.com OKE w Poznaniu – www.oke.poznan.pl OKE w Warszawie – www.oke.waw.pl OKE we Wrocławiu – www.oke.wroc.pl

I. Ogólnie o wynikach sprawdzianu 2008

Do siódmego ogólnopolskiego sprawdzianu uczniów klas szóstych, przeprowadzonego 8 kwietnia 2008 roku w 3400 szkołach podstawowych w rejonie OKE w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie, podkarpackie) przystąpiło 89 282 uczniów, czyli o około 6 800 mniej niż w roku 2007.

Sprawdzian badał osiągnięcia uczniów w zakresie pięciu obszarów umiejętności: *czytania, pisania, rozumowania, korzystania z informacji i wykorzystywania wiedzy w praktyce*. 98,45% uczniów rozwiązywało arkusz standardowy pod tytułem „*Jasne jak słońce*”. Zawierał on 25 zadań, w tym 20 zamkniętych i 5 otwartych. Wszystkie zadania zamknięte były zadaniami wielokrotnego wyboru, w których uczeń wskazywał właściwą odpowiedź spośród czterech zaproponowanych. Zadania poprzedzone były krótkimi tekstami, kartką z kalendarza oraz tabelą z wynikami obserwacji częściowego zaćmienia Słońca, które stanowiły materiał źródłowy do wykorzystania podczas rozwiązywania zadań. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań z arkusza uczeń mógł uzyskać 40 punktów. Czas trwania sprawdzianu to 60 minut, w przypadku uczniów z dysfunkcjami mógł być przedłużony, nie więcej niż o 30 minut.

Statystyczny uczeń w rejonie OKE w Krakowie uzyskał na sprawdzianie w 2008 roku **26,2** punktów, czyli **65,6%** maksymalnej liczby punktów. Najczęściej pojawił się wynik 30 punktów (modalna). Wynik środkowego ucznia w rozkładzie wyników wszystkich uczniów pracujących z arkuszem S-1, uporządkowanym malejąco, wyniósł 27 punktów (mediana).

W skali kraju statystyczny uczeń uzyskał **25,8** punktów (**64,5%** możliwej do uzyskania liczby punktów), czyli nieco mniej niż w rejonie OKE Kraków. Najwięcej uczniów uzyskało wynik 30 punktów (modalna), zaś wynik ucznia środkowego (mediana) to 27 punktów.

Podstawowe miary statystyczne dla wyników sprawdzianu 2008 w przypadku uczniów rozwiązujących zadania z arkusza standardowego S-1-082 przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Podstawowe miary statystyczne (arkusz standardowy) – Sprawdzian 2008 r.

Informacja	Rejon				
	Polska	OKE Kraków	woj. lubelskie	woj. małopolskie	woj. podkarpackie
Średni wynik	25,8	26,2	25,7	26,7	26,1
Średni wynik w % punktów	64,5	65,6	64,3	66,8	65,1
Modalna	30,0	30,0	28,0	30,0	30,0
Mediana	27,0	27,0	27,0	28,0	27,0

Podobnie jak w latach ubiegłych różnice między średnimi wynikami uczniów w trzech województwach są niewielkie i nie przekraczają 1 punktu (lubelskie – 25,7 punktów, małopolskie – 26,7 i podkarpackie – 26,1 punktów). Dziewczeta uzyskały wynik wyższy od chłopców o około 2 punkty (5% punktów). Również w zakresie badanych obszarów umiejętności wyniki dziewcząt są wyższe od wyników chłopców. Największa różnica wystąpiła w zakresie *pisania* (1,4 punktów). Podobnie jak w latach poprzednich uczniowie w miastach uzyskali wyższe wyniki niż na wsiach. Różnica między średnimi wynikami uczniów w dużych miastach powyżej 100 tys. mieszkańców i na wsiach wynosi 3,4 punktów (8,5% punktów). Większe różnice stwierdzono między wynikami uczniów w powiatach (15% punktów) a jeszcze większe między szkołami (67,3% punktów).

II. Wykorzystanie wyników sprawdzianu 2008

Analiza wyników uczniów, którzy zakończyli już naukę w szkole może stanowić ważny element samooceny pracy szkoły w zakresie poziomu kształcenia oraz planowania zadań dydaktycznych przez nauczycieli na następne lata.

Wiedząc, które zadania zostały poprawnie rozwiązane przez poszczególnych uczniów, możemy opisać umiejętności każdego ucznia z osobna, grup uczniów w poszczególnych klasach i w całej szkole. Wykonanie takiego zadania umożliwia informacje o wynikach uczniów prezentowane w *Materiałach* serwisu dyrektora szkoły OBIEG. Są to:

- ✓ Informacja o wynikach sprawdzianu każdego ucznia w zakresie pięciu obszarów umiejętności (*czytanie, pisanie, rozumowanie, korzystanie z informacji, wykorzystanie wiedzy w praktyce*) oraz suma punktów ogółem za sprawdzian
- ✓ Wyniki uczniów za poszczególne zadania
- ✓ Wyniki grup uczniów według standardów w punktach i procentach punktów (poszczególnych oddziałów, szkoły, gminy, powiatu i województwa)
- ✓ Wyniki grup uczniów (oddziałów klas szóstych i szkoły) za poszczególne zadania.

Zachęcamy dyrektorów szkół do wydrukowania zestawień zawierających liczbę punktów otrzymaną przez każdego ucznia za każde zadanie wraz z procentowym udziałem punktów w poszczególnych oddziałach klas szóstych, w szkole, w gminie, w powiecie i w województwie.

Suma punktów, to „surowy” wynik egzaminowania ucznia. Średnia punktów uzyskanych przez grupę uczniów (w klasie, szkole, gminie, powiecie, województwie) to „surowy” wynik tej grupy.

W biuletynie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie *Informacja o wynikach sprawdzianu uczniów klas szóstych w 2008 roku* zamieszczono tabele przedstawiające przedziały punktowe wyników uczniów i szkół znormalizowanych w skali kraju oraz procent wyników uczniów i szkół na poszczególnych stopniach skali w rejonie OKE Kraków, w województwach, w miastach i na wsiach. Wykorzystując te dane mamy możliwość porównania wyników uzyskanych przez uczniów w danej szkole z wynikami innych uczniów, szkoły z wynikami innych szkół oraz wyników sprawdzianu w kolejnych latach.

Wyniki „surowe” i wyniki w skali *standardowej dziewiątki* pozwalają na różnicowanie uczniów, klas i szkół. Nie pozwalają jednak bez pogłębionej analizy wnioskować o opanowaniu umiejętności programowych przez uczniów. Z punktu widzenia doskonalenia procesu dydaktycznego w szkole cennym byłoby nadanie znaczenia treściowego stosowanym skalom.

Skala pomiarowa ma w dydaktyce znaczenie treściowe wtedy, gdy o uczniu uzyskującym dany wynik w tej skali można zasadnie wnioskować, jakie czynności opanował a jakich nie opanował. Znaczeniem treściowym skali (ang. *achieved content meaning*) nazywa prof. B. Niemierko, informację **opartą na analizie wyników rozwiązywanych przez uczniów zadań**. Mieści się ona w pojęciu trafności teoretycznej pomiaru, jako „trafność ustalona na podstawie zebranych dowodów”. Stanowi ona istotną część interpretacji typu „ilość” – „jakość”¹.

Starając się ustalić znaczenie treściowe wyników uczniów w każdej ze szkół podstawowych musimy zanalizować, jak uczniowie w szkole rozwiązywali poszczególne zadania, które ze sprawdzanych umiejętności opanowali w czasie nauki w szkole, a które nie zostały jeszcze ukształtowane w takim stopniu, aby uczeń samodzielnie bez pomocy nauczyciela mógł je rozwiązać.

¹ B.Niemierko, *Założone i efektywne znaczenie treściowe egzaminacyjnej skali pomiarowej*. Tezy referatu na X Konferencję Diagnostyki Edukacyjnej w Krakowie, wrzesień 2004

III. Treściowe znaczenie wyniku ucznia

Formułując zadania 1 - 12 zwracamy się bezpośrednio do osoby przeprowadzającej analizę wyników w szkole. Polecenia w zadaniach poprzedzone zostały krótką informacją o wynikach sprawdzianu w rejonie OKE w Krakowie i w województwach.

III.1 Porządkowanie zadań według wyników uczniów w procentach punktów

Poniższą analizę poprowadzimy przy założeniu, że jeżeli uczeń rozwiązał zadanie np. 10, za które uczniowie w Polsce uzyskali 79% punktów, to rozwiązał także zadania, z których uzyskali wyższy rezultat np. 84% punktów. Można sprawdzić poprawność tego założenia dla uczniów w danej szkole, a ewentualne odstępstwa od tej reguły wyjaśnić. Mogą one wystąpić np. w wyniku wykonania z uczniami większej liczby ćwiczeń z określonych treści programowych lub szczególnego zainteresowania uczniów daną tematyką. W zadaniach złożonych podajemy średni procent punktów uzyskanych za wszystkie czynności sprawdzane zadaniem, tak aby umożliwić porównanie jej z tabelą z *Materiałów* z serwisu dyrektora szkoły dla klasy czy szkoły.

W tabeli 2. przedstawiono wyniki w procentach punktów, uzyskane przez uczniów w Polsce i w poszczególnych województwach za rozwiązanie zadań testowych. Zadania zostały uporządkowane według wyników uzyskanych w Polsce, od najwyższych do najniższych. Przy zadaniach mających ten sam średni wynik w procentach punktów dla ogółu uczniów, zachowano kolejność numeracji zadań z arkusza sprawdzianu S-1-082.

Zgodnie z wcześniej przyjętym założeniem uczeń, którego wynik na sprawdzianie 2008 wynosi 11 punktów (odpowiadający górnej wartości przedziału pierwszego stopnia skali *standardowej dziewiątki*) opanował z dużym prawdopodobieństwem te umiejętności, które były sprawdzane zadaniami 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10 i 24. Siedem zadań, z wyżej wymienionych, sprawdzały umiejętności w zakresie *czytania* (1, 2, 3, 5, 6, 9 i 10), zadanie 4 sprawdzało umiejętności w zakresie *rozumowania*, zaś zadanie 24, które było zadaniem otwartym – umiejętności w zakresie dwóch obszarów: *pisania* i *korzystania z informacji*.

Odczytując z tabeli 3. nazwy sprawdzanych czynności wymienionymi zadaniami, możemy nadać wynikom punktowym znaczenie treściowe.

Tabela 2. Zadania arkusza standardowego „Jasne jak słońce” uporządkowane według procentów punktów uzyskanych przez uczniów w Polsce (od najwyższych do najniższych rezultatów)

Zadanie	Punkty	Punkty skumulowane ²	Polska	Województwo			Szkoła	Klasa A	Klasa B	Klasa C	Klasa D
				lubelskie	małopolskie	podkarpackie					
6	1	1	95	95	96	95					
3	1	2	92	92	92	92					
1	1	3	91	91	92	92					
9	1	4	91	91	92	91					
2	1	5	84	85	86	85					
4	1	6	84	83	87	85					
10	1	7	79	81	81	80					
5	1	8	77	78	79	78					
14	1	9	72	72	71	72					
24	3	12	72	71	73	71					
19	1	13	71	70	74	72					
18	1	14	70	69	72	70					
22	3	17	69	68	72	70					
20	1	18	66	68	67	68					
17	1	19	65	64	68	67					
25	9	28	62	54	58	54					
7	1	29	61	59	63	61					
11	1	30	60	61	61	61					
21	1	31	59	60	61	61					
23	4	35	58	56	61	59					
16	1	36	57	57	59	58					
8	1	37	50	50	51	50					
12	1	38	49	48	51	52					
13	1	39	37	38	33	33					
15	1	40	36	35	38	37					

Zadanie 1.

W celu przeprowadzenia analizy według zaproponowanego modelu:

- o Wydrukuj z zakładki *Materiały* internetowego serwisu dyrektora szkoły OBIEG procenty punktów uzyskane przez uczniów w Twojej szkole i w poszczególnych oddziałach klas szóstych za rozwiązanie zadań sprawdzianu 2008.
- o Wpisz do tabeli 2. procenty punktów uzyskane przez uczniów w Twojej szkole i w każdym z oddziałów klas szóstych za rozwiązanie poszczególnych zadań.
- o Porównaj wyniki z poszczególnych zadań w Twojej szkole z wynikami w Polsce i w województwie. Czy zmieni się kolejność zadań, gdyby uporządkować je według wyników w Twojej szkole. Zapisz wnioski płynące z tego porównania.

² Otrzymujemy je sumując punkty przyznawane za kolejne zadania.

III.2 Analiza poziomu opanowania sprawdzanych zadaniami czynności

W tabeli 3. zamieszczonej poniżej prezentujemy czynności sprawdzane zadaniami sprawdzianu w 2008 roku. Czynności zostały zapisane w tabeli w kolejności od takiej, z której uczniowie w rejonie OKE Kraków uzyskali najwięcej punktów, do takiej, która sprawiła im najwięcej trudności (uzyskali najmniej punktów). Procenty punktów uzyskane przez uczniów za poszczególne zadania (czynności) przedstawiliśmy w kolumnie czwartej tabeli. Ponadto podajemy dodatkowe informacje o obszarze standardów wymagań egzaminacyjnych, sprawdzanej czynności oraz liczbie punktów za zadanie (czynność). Szósta kolumna tabeli zawiera punkty skumulowane, zaś ostatnia obejmuje stopnie skali *standardowej dziewiątki*.

Analizując tabelę 3. można stwierdzić, że statystyczny uczeń w rejonie OKE w Krakowie, który otrzymał 11 punktów na 40 możliwych, znajduje się w grupie 4% uczniów z najniższymi wynikami (1 stopień skali *standardowej dziewiątki*). Uczeń ten najprawdopodobniej rozwiązał zadania: 1, 2, 3, 5, 6, 9 i 10. sprawdzające umiejętności w zakresie *czytania*, zadania: 4, 22.I i 23.I – sprawdzające *rozumowanie* oraz zadanie 24.I - sprawdzające *pisanie*. Nie otrzymał jednak ani jednego punktu za umiejętności w obszarach: *korzystanie z informacji* i *wykorzystywanie wiedzy w praktyce*.

Uczniowie, których wyniki są wyższe rozwiązyali nie tylko te zadania, ale i następne o większej trudności. Np. uczeń, który uzyskał 20 punktów rozwiązał najprawdopodobniej kilka następnych zadań, reprezentujących badane na sprawdzianie umiejętności, w tym również zadania reprezentujące umiejętności w obszarach: *korzystanie z informacji* (zadanie 14) i *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* (zadania: 17, 18 i 22.III).

Tabela 3. Kartoteka arkusza standardowego „Jasne jak słońce” - Sprawdzian 2008

Numer zadania /czynności	Obszar standardów wymagań egzaminacyjnych	Sprawdzana czynność ucznia Uczeń:	*Średni wynik w % za zadanie/czynność	Punkty za zadanie/czynność	Punkty skumulowane	Stopień skali <i>standardowej dziewiątki</i>
24.I	2. <i>Pisanie</i>	pisze komunikatywną notatkę zgodnie z tematem	95,6	1	1	1
6	1. <i>Czytanie</i>	odczytuje dane zapisane w tabeli	95,2	1	2	
3	1. <i>Czytanie</i>	odczytuje informację z tekstu popularnonaukowego	92,3	1	3	
1	1. <i>Czytanie</i>	przetwarza informacje zawarte w tekście popularnonaukowym	91,9	1	4	
9	1. <i>Czytanie</i>	rozumie przenośny sens powiedzenia	91,4	1	5	
22.I	3. <i>Rozumowanie</i>	ustala sposób obliczenia długości cienia	86,5	1	6	
2	1. <i>Czytanie</i>	wnioskuje na podstawie informacji zawartych w tekście popularnonaukowym	85,3	1	7	
4	3. <i>Rozumowanie</i>	określa wieki	85,2	1	8	

Numer zadania /czynności	Obszar standardów wymagań egzaminacyjnych	Sprawdzana czynność ucznia Uczeń:	*Średni wynik w % za zadanie/czynność	Punkty za zadanie/czynność	Punkty skumulowane	Stopień skali standardowej dziewiątki
23.I	3. Rozumowanie	ustala sposób obliczenia kosztu zakupu na podstawie ceny jednostkowej	81,6	1	9	
10	1. Czytanie	odczytuje sens (temat) wiersza	80,8	1	10	
5	1. Czytanie	porównuje dane zapisane w tabeli	78,3	1	11	
19	3. Rozumowanie	zwiększa liczbę o odpowiednią wielokrotność drugiej liczby	72,3	1	12	2
14	4. Korzystanie z informacji	wskazuje słownik wyjaśniający znaczenie wyrazu	71,4	1	13	
23.II	3. Rozumowanie	ustala sposób wyznaczenia reszty	71,1	1	14	
18	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	oblicza koszt na podstawie ceny i czasu wynajmu	70,6	1	15	
20	3. Rozumowanie	rozumie zależność między kierunkiem cienia a porą dnia	67,5	1	16	
17	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia na liczbach całkowitych i ułamkach zwykłych	66,6	1	17	
25.V	2. Pisanie	pisze poprawnie pod względem interpunkcyjnym	65,5	1	18	3
22.III	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	posługuje się jednostkami długości	63,6	1	19	
11	1. Czytanie	rozpoznaje porównanie	61,4	1	20	
7	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	oblicza czas trwania zjawiska	61,1	1	21	4
21	3. Rozumowanie	rozpoznaje porę roku na podstawie pozornej drogi Słońca na niebie	60,8	1	22	
22.II	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	oblicza długość cienia	60,4	1	23	
24.II	4. Korzystanie z informacji	korzysta z informacji zawartych na mapie pogody	60,0	2	25	5
25.I	2. Pisanie	pisze na temat i rozwija treść wypracowania zgodnie z poleceniem	59,9	3	28	
16	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	oblicza wielokrotność liczby	58,1	1	29	6
25.IV	2. Pisanie	pisze poprawnie pod względem ortograficznym	57,8	2	31	
25.III	2. Pisanie	pisze poprawnie pod względem językowym	50,8	2	33	7
8	4. Korzystanie z informacji	wyjaśnia znaczenie użytego w zdaniu wyrazu na podstawie artykułu hasłowego ze słownika	50,4	1	34	
12	1. Czytanie	rozpoznaje cechy przenośni	50,3	1	35	8
23.IV	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	określa ile razy jedna wielkość mieści się w drugiej	42,7	1	36	
23.III	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wyznacza resztę	41,2	1	37	9
25.II	2. Pisanie	dobiera celowo środki językowe	37,0	1	38	
15	3. Rozumowanie	porównuje różnicę liczb	36,6	1	39	
13	1. Czytanie	rozumie z kontekstu znaczenie użytego w wierszu słowa	34,5	1	40	

*Średni wynik w % za zadanie/czynność - oznacza procent punktów uzyskanych przez uczniów w rejonie OKE w Krakowie za rozwiązanie danego zadania/wykonanie sprawdzanej czynności

Zadanie 2.

Zadanie 23 i 25 to zadania złożone (RO), sprawdzające wykonanie kilku czynności. W tabeli 3. (kolumna 4.) podano procent punktów uzyskanych za wykonanie każdej z nich przez uczniów w rejonie OKE w Krakowie.

- o Sprawdź, jaki procent punktów uzyskali uczniowie w zadaniu 23. za: ustalenie sposobu obliczenia kosztu zakupu na podstawie ceny jednostkowej (czynność 23.I), ustalenie sposobu wyznaczenia reszty (czynność 23.II), wyznaczenie reszty (czynność 23.III) oraz określenie ile razy jedna wielkość mieści się w drugiej (23.IV).
- o Sprawdź, jaki procent punktów uzyskali uczniowie w zadaniu 25. za: pisanie na temat i rozwinięcie treści wypracowania zgodnie z poleceniem (czynność 25.I), celowy dobór środków językowych (25.II), poprawne pisanie pod względem językowym (25.III), ortograficznym (25.IV) i interpunkcyjnym (25.V).
- o Wykonaj podobną analizę dla zadań (KO): 22 i 24.

III.3 Konstruowanie rozkładów wyników wyrażonych w skali standardowej dziewiątki dla poszczególnych oddziałów klas szóstych i szkoły

W dalszej naszej analizie będziemy starali się opisywać umiejętności grup uczniów, których rezultat końcowy sprawdzianu jest podobny i został wyrażony jednym z dziewięciu stopni skali *standardowej dziewiątki*. Warto sprawdzić więc, jak wyglądają rozkłady wyników uczniów w skali *standardowej dziewiątki* w każdym z oddziałów klas szóstych i w całej Twojej szkole. Ułatwi to ocenę, w jakim stopniu uczniowie poszczególnych oddziałów opanowali sprawdzane testem umiejętności i czy w szkole uczniowie znajdują dobre warunki do osiągnięcia najwyższych wyników w nauce.

Zadanie 3.

- o Przygotuj tabelę według poniższego wzoru, uwzględniając występującą w Twojej szkole liczbę oddziałów klas szóstych.
- o Korzystając z sumarycznych wyników uczniów otrzymanych w maju 2008 roku, uzupełnij liczbę (procent) uczniów z wynikami w wymienionych przedziałach punktowych dla poszczególnych oddziałów klas szóstych i całej szkoły. Otrzymasz rozkłady wyników uzyskanych przez uczniów według oddziałów i w szkole.

- o Zapisz wnioski dotyczące zróżnicowania rozkładów wyników uczniów w poszczególnych oddziałach klas szóstych.
- o Porównaj rozkład procentowy wyników uczniów Twojej szkoły z rozkładem procentowym wyników uzyskanych przez uczniów w Polsce, w rejonie OKE Kraków, w województwie oraz na wsi lub w mieście odpowiadającym lokalizacji Twojej szkoły. Zapisz wnioski wynikające z tego porównania.
- o Zwróć uwagę na procent uczniów w trzech grupach:
 - ✓ uczniowie z wynikami 1, 2 i 3 stopnia skali (zagrożeni niskimi osiągnięciami),
 - ✓ uczniowie z wynikami 4, 5 i 6 stopnia skali (o średnim potencjale),
 - ✓ uczniowie z wynikami 7, 8 i 9 stopnia skali (o znacznym potencjale).
- o Zapisz wnioski wynikające z podziału uczniów na wyżej wymienione grupy. Zwróć szczególną uwagę na procent uczniów zagrożonych niskimi osiągnięciami na następnym etapie kształcenia (w gimnazjum).

Tabela 4. Rozkład wyników uczniów szkoły i poszczególnych oddziałów klas szóstych w skali standardowej dziewiątki

Nazwa wyniku	najniższy	bardzo niski	niski	niżej średni	średni	wyżej średni	wysoki	bardzo wysoki	najwyższy
Stopień skali	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Przedziały punktowe	0 - 11	12 - 15	16 - 20	21 - 24	25 - 28	29 - 31	32 - 34	35 - 36	37 - 40
Liczba uczniów według wyników w przedziałach punktów									
Klasa A									
Klasa B									
Klasa C									
Szkoła									
Procent uczniów według wyników w przedziałach punktów									
Klasa A									
Klasa B									
Klasa C									
Szkoła									
Polska	3,8	6,4	13,3	17,9	21,7	14,6	9,6	7,8	4,9
OKE Kraków	3,6	5,8	12,3	17,3	21,7	15,0	10,1	8,6	5,7
woj. lubelskie	3,9	6,4	12,8	17,3	21,5	14,9	9,7	8,3	5,2
woj. małopolskie	3,1	5,3	11,5	17,1	21,9	15,4	10,6	9,0	6,1
woj. podkarpackie	3,9	5,9	12,8	17,6	21,7	14,4	9,8	8,3	5,7
wieś	4,4	7,2	14,5	15,9	19,2	15,3	13,1	6,1	4,4
miasto do 20 tys.	3,8	6,1	12,2	14,9	19,2	16,4	15,0	7,2	5,2
miasto od 20 do 100 tys.	3,1	5,0	11,3	13,6	18,7	16,8	16,6	8,5	6,3
miasto powyżej 100 tys.	2,0	3,5	8,1	10,7	17,0	16,6	19,0	11,5	11,5
	Uczniowie zagrożeni niskimi osiągnięciami			Uczniowie o średnim potencjale			Uczniowie o znacznym potencjale		

III.4 Analiza poziomu wyników sprawdzianu naszych uczniów w kontekście wyników w rejonie OKE Kraków

Za B. Niemierko (*Pomiar wyników kształcenia*, 1999, WSiP, Warszawa, s. 253) przyjęto w OKE Kraków, że dana kategoria umiejętności została opanowana przez uczniów, jeśli za rozwiązanie zadań sprawdzających umiejętności z tej kategorii, osiągają oni co najmniej 70% punktów możliwych do uzyskania za ich poprawne rozwiązanie.

W tabeli 5. podano średnie wyniki w procentach punktów, uzyskane przez uczniów w rejonie OKE w Krakowie w zakresie pięciu sprawdzanych kategorii umiejętności, wyrażone w kolejnych stopniach skali *standardowej dziewiątki*. Zacięto komórki, w których wyniki uczniów w zakresie sprawdzanych umiejętności osiągnęły poziom zadowalający, czyli co najmniej 70% możliwych do uzyskania punktów.

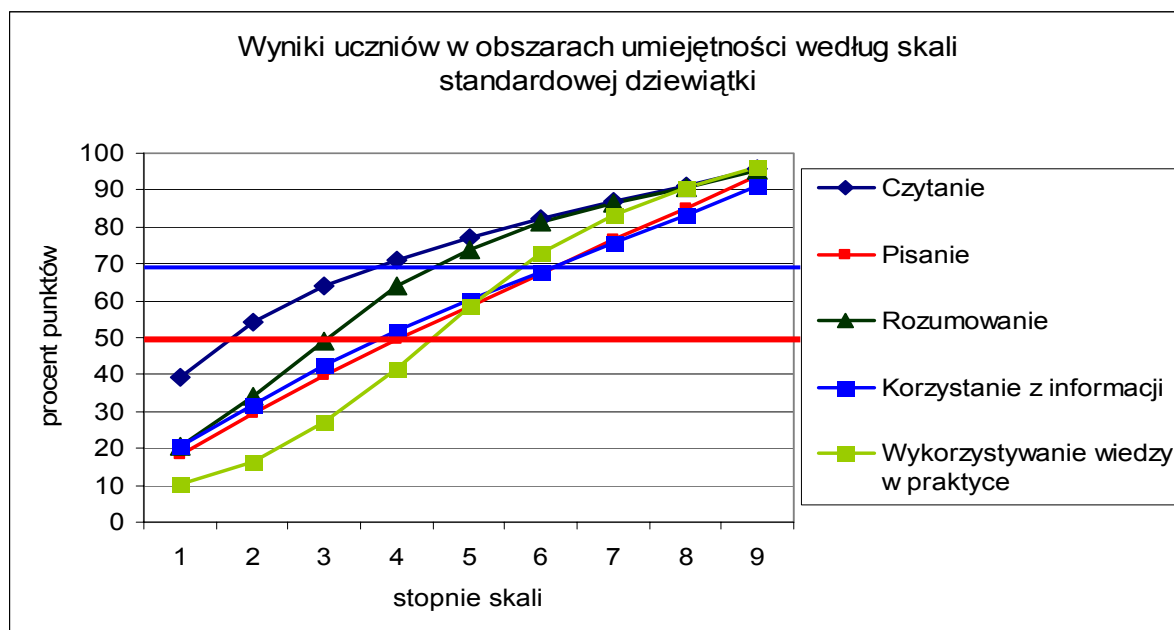
Tabela 5. Poziom opanowania przez uczniów sprawdzanych obszarów umiejętności w skali *standardowej dziewiątki*

Stanin (procent populacji)	Wynik - przedziały punktowe	Poziom opanowania kategorii umiejętności w procentach				
		Czytanie	Pisanie	Rozumowanie	Korzystanie z informacji	Wykorzystywanie wiedzy w praktyce
1 (4%)	0 do 11	39,1	18,0	20,6	20,5	10,1
2 (7%)	12 do 15	54,3	29,4	33,9	31,7	16,6
3 (12%)	16 do 20	64,2	39,7	49,1	42,5	26,9
4 (17%)	21 do 24	71,2	49,5	63,8	51,8	41,7
5 (20%)	25 do 28	77,2	58,6	73,8	60,3	58,4
6 (17%)	29 do 31	82,2	67,3	81,2	67,9	73,0
7 (12%)	32 do 34	86,9	76,7	86,3	75,7	83,4
8 (7%)	35 do 36	91,3	84,9	90,6	83,4	90,7
9 (4%)	37 do 40	95,8	93,7	95,5	91,0	96,3
Różnica (stanin 9–1)		56,7	75,7	74,9	70,5	86,2

Z tabeli wynika, że poziom zadowalający w zakresie wszystkich sprawdzanych umiejętności osiągnęli uczniowie, których wyniki odpowiadają trzem ostatnim (7, 8 i 9) stopniom skali *standardowej dziewiątki*. Uczniowie z wynikami 4 stanina opanowali na tym poziomie tylko *czytanie*, uczniowie z wynikami 5 stanina – *czytanie* i *rozumowanie*, uczniowie z wynikami 6 stanina - dodatkowo opanowali umiejętności w zakresie *wykorzystywania wiedzy w praktyce*. Około 23% uczniów z wynikami 1, 2 i 3 stopnia skali *standardowej dziewiątki* nie osiągnęło zadowalającego poziomu z żadnej ze sprawdzanych umiejętności. Zakładając, że zadania sprawdzianu 2008 badały umiejętność uczenia się, możemy stwierdzić, że statystyczny uczeń z wynikiem mieszczącym się na 7, 8 i 9 stopniu

skali *standardowej dziewiątki*, który uzyskał co najmniej 32 punkty, nie powinien mieć kłopotów z dalszą nauką w gimnazjum.

Korzystając z danych zawartych w tabeli 5. sporządzono rysunek 1. przedstawiający krzywe charakterystyczne dla pięciu sprawdzanych kategorii umiejętności. Pozioma linia na wysokości 70% oznacza zadowalający poziom osiągnięć, zaś na wysokości 50% - poziom konieczny.

Rysunek 1. Wyniki uczniów w obszarach umiejętności w skali *standardowej dziewiątki* (krzywe charakterystyczne) dla OKE Kraków

Nachylenie krzywych świadczy o wzroście poziomu opanowania każdej z pięciu kategorii umiejętności wraz ze wzrostem wyniku w skali *standardowej dziewiątki*. Najtrudniejszymi do opanowania przez uczniów z wynikami od 1 do 5 stopnia skali w rejonie OKE w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie i podkarpackie) okazały się umiejętności z kategorii *wykorzystywanie wiedzy w praktyce*, dla uczniów z wynikami 6 stopnia – sprawdzane umiejętności w zakresie *pisania*, natomiast dla uczniów z wynikami co najmniej 7 stopnia – umiejętności w zakresie *korzystania z informacji*.

Zadanie 4.

Wykorzystując wyniki zestawienia (tabela 5. i rysunek 1.) oraz podane powyżej informacje:

- o Sprawdź, jaki procent uczniów Twojej szkoły (uczniów poszczególnych oddziałów klas szóstych) znajduje się w grupie, która opanowała wszystkie sprawdzane umiejętności na poziomie zadowalającym (co najmniej 70%).

- o Sprawdź, jaki procent uczniów Twojej szkoły (poszczególnych oddziałów) znajduje się w grupie, która opanowała wszystkie sprawdzane umiejętności na poziomie koniecznym (uzyskała od 50% do 70% punktów).
- o Sprawdź, jaki procent uczniów Twojej szkoły (poszczególnych oddziałów klas szóstych) znajduje się w grupie, która nie opanowała w stopniu zadowalającym (70%) żadnej z badanych kategorii umiejętności, uzyskując z egzaminu wynik od 0 do 20 punktów (1, 2 i 3 stopnia skali).

III.5 Porównanie poziomu wykonania zadań w szkole z w rejonie OKE w Krakowie

W tabeli 2. prezentujemy procenty punktów uzyskane przez uczniów klas szóstych w Polsce i w województwach, za rozwiązanie kolejnych zadań testu „*Jasne jak słońce*” (arkusz S-1-082).

Zadanie 5.

- o Porównaj wyniki każdego z zadań w Twojej szkole i w poszczególnych oddziałach klas szóstych z wynikami dla tego zadania w Polsce i w Twoim województwie, wpisując w komórkach tabeli obok wyniku odpowiednio znak (+), jeżeli jest wyższy; znak (–), jeżeli jest niższy i znak (=), gdy jest równy. Sformułuj wnioski.
- o Zwróć uwagę na te zadania, które w Twojej szkole wypadły słabiej niż w Polsce (w województwie). Jakie sprawdzały one czynności (tabela 3.)? Sformułuj wnioski.

III.6 Ustalenie czynności najtrudniejszych dla uczniów w poszczególnych oddziałach klas szóstych

Warto sprawdzić, które ze sprawdzanych czynności zostały najslabiej opanowane przez uczniów w poszczególnych oddziałach klas szóstych Twojej szkoły.

Zadanie 6.

- o Przygotuj tabelę według poniższego wzoru, uwzględniając występującą w Twojej szkole liczbę oddziałów klas szóstych.
- o Wpisz do tabeli numery 3 zadań, z których wyniki uczniów w poszczególnych oddziałach klas szóstych są najniższe.

- o Wykorzystując opis sprawdzanych umiejętności z tabeli 3. w tym biuletynie, wypisz nazwy czynności badanych przez te zadania.
- o Zapisz wnioski wynikające z analizy wypełnionej tabeli.

Tabela 6. Najslabiej opanowane umiejętności przez uczniów poszczególnych oddziałów klas szóstych – Sprawdzian 2008

W Twojej szkole	Numery 3 zadań najslabiej rozwiązanych przez uczniów	Nazwy czynności badanych przez te zadania
Klasa A		
Klasa B		
Klasa C		
Klasa D		

III.7 Wskazanie mocnych i słabych stron kształcenia w szkole

Warto ustalić mocne i słabsze strony kształcenia w Twojej szkole. W tym celu należy dokonać analizy wykonanych przez szóstoklasistów czynności. Pierwszą grupę niech stanowią czynności, za które uczniowie Twojej szkoły otrzymali co najmniej 70% punktów możliwych do uzyskania. Czynności te zostały opanowane przez uczniów i stanowią mocną stronę kształcenia w szkole. Druga grupa to czynności, za które uczniowie zdobyli od 50% do 70% punktów (zostały opanowane w stopniu umiarkowanym). Trzecia zaś, to te, których wykonanie dało uczniom Twojej szkoły nie więcej niż 50% punktów możliwych do uzyskania i świadczą o słabszej stronie kształcenia w szkole.

Zadanie 7.

- o Przygotuj tabelę 7. według poniższego wzoru.
- o Wykorzystując średnie wyniki uczniów w procentach punktów z poszczególnych zadań sprawdzianu 2008 w Twojej szkole i opisy umiejętności sprawdzanych przez te zadania (tabela 2. i 3.), pogrupuj sprawdzane umiejętności według trzech przedziałów wyników i uzupełnij tabelę 7.
- o Zapisz wnioski wynikające z analizy wypełnionej tabeli.

Tabela 7. Mocne i słabe strony kształcenia w szkole w świetle sprawdzianu 2008

Mocne strony kształcenia	Umiarkowanie dobre wyniki kształcenia	Słabsze strony kształcenia
Czynności, za które uczniowie uzyskali co najmniej 70% punktów	Czynności, za które uczniowie uzyskali od 50% do 70% punktów	Czynności, za które uczniowie uzyskali co najwyżej 50% punktów

III.8 Analiza opanowania poszczególnych kategorii umiejętności

Osiągnięcia uczniów klas szóstych w zakresie sprawdzanych kategorii umiejętności są zróżnicowane. Najwyższe wyniki w rejonie OKE Kraków uzyskali uczniowie w zakresie *czytania* (76,1 % punktów), najniższe – z *wykorzystywania wiedzy w praktyce* (58,0%). Warto sprawdzić, które ze sprawdzanych kategorii umiejętności zostały najlepiej (najsłabiej) opanowane przez uczniów w Twojej szkole i w poszczególnych oddziałach klas szóstych.

Zadanie 8.

- o Przygotuj tabelę według poniższego wzoru, uwzględniając występującą w Twojej szkole liczbę oddziałów klas szóstych.

- o Wpisz do tabeli procent punktów uzyskanych przez uczniów w zakresie poszczególnych kategorii umiejętności i sprawdzianu w Twojej szkole i w każdym z oddziałów klas szóstych.
- o Porównaj wyniki z poszczególnych obszarów umiejętności i sprawdzianu w Twojej szkole (w poszczególnych oddziałach) z wynikami w obszarze OKE Kraków (w Polsce, w Twoim województwie) wpisując w komórkach tabeli obok wyniku odpowiednio znak (+), jeżeli jest wyższy; znak (-), jeżeli jest niższy i znak (=), gdy jest równy. Sformułuj wnioski.

Tabela 8. Poziom opanowania przez uczniów sprawdzanych kategorii umiejętności – Sprawdzian 2008

Rejon	Procent punktów uzyskanych przez uczniów					
	Sprawdzian	Czytanie	Pisanie	Rozumowanie	Korzystanie z informacji	Wykorzystywanie wiedzy w praktyce
Polska	64,5	75,0	57,0	69,0	61,0	57,0
OKE Kraków	65,6	76,1	59,5	70,2	60,4	58,0
woj. lubelskie	64,3	76,0	58,0	68,7	60,1	55,4
woj. małopolskie	66,8	76,3	61,5	71,2	61,3	59,8
woj. podkarpackie	65,1	76,1	58,0	70,2	59,5	58,1
Szkoła						
Klasa A						
Klasa B						
Klasa C						
Klasa D						

IV. Treściowe znaczenie wyniku szkoły podstawowej

Wykonamy teraz zadania, które pozwolą na uogólnienie informacji dotyczących wyników kształcenia w Twojej szkole. Informacje te można uzyskać na podstawie analizy wyników grupy szkół, która uzyskała średni wynik odpowiadający takiemu samemu stopniowi skali *standardowej dziewiątki*.

Średni wynik dla szkoły w rejonie OKE Kraków w 2008 r. wynosi **25,7** punktów, czyli **64,4%** punktów możliwych do uzyskania. Najniższy wynik szkoły to 10 punktów, najwyższy - 36,9 punktów. Najwięcej szkół w rejonie OKE Kraków uzyskało średni wynik

25,8 punktów (modalna). Szkoły niepubliczne z uprawnieniami szkoły publicznej uzyskały wyniki wyższe od szkół publicznych o około 8,5% punktów.

W tabeli 9. przedstawiono podstawowe dane statystyczne dotyczące wyników szkół podstawowych w Polsce, w rejonie OKE Kraków i w poszczególnych województwach.

Tabela 9. Podstawowe dane statystyczne dla szkół – Sprawdzian 2008

Informacja	Rejon				
	Polska	OKE Kraków	woj. lubelskie	woj. małopolskie	woj. podkarpackie
Wynik średni	25,4	25,7	25,1	26,3	25,7
Wynik średni w % punktów	63,5	64,4	62,7	65,7	64,2
Modalna	24,8	25,8	25,0	26,3	25,7
Mediana	25,4	27,0	26,0	28,0	23,0

IV.1 Porównanie wyniku szkoły z wynikami innych szkół

Według wyników znormalizowanych w skali *standardowej dziewiątki* dla wszystkich szkół w kraju należy zauważyć, że w obszarze działania OKE w Krakowie znajduje się 627 szkół podstawowych z wynikami niskimi na poziomie trzech pierwszych stopni skali, co stanowi 18,7% wszystkich szkół. Biorąc pod uwagę poszczególne województwa stwierdza się, że najwięcej szkół z wynikami niskimi jest w województwie lubelskim – 257 (26,6%), następnie w województwie podkarpackim – 193 (19,1%), najmniej w małopolskim – 177 (13%) szkół. W grupie szkół podstawowych z wynikami wysokimi, odpowiadającymi trzem ostatnim staninom (7, 8 i 9) znalazło się w rejonie OKE w Krakowie 897 szkół podstawowych, co stanowi 26,9% ogółu.

W wyniku normalizacji średnich wyników szkół szerokość przedziałów punktowych dla każdego stopnia skali jest inna. Najszerszy jest przedział dla szkół z najniższymi wynikami (14,8 punktów). W środkowej części skali (stopień 5) rozstęp między średnimi wynikami wynosi 1,3 punktów. Dla najwyższego stopnia skali, czyli 9, rozstęp ten jest równy 7 punktów.

Warto sprawdzić, ile jest szkół w kraju (rejonie OKE Kraków, województwie) o podobnych osiągnięciach edukacyjnych co Twoja szkoła. Ile szkół osiągnęło średnie wyniki sprawdzianu kwalifikujące je do zajęcia wyższej pozycji na skali *standardowej dziewiątki* od Twojej szkoły, ile zaś niższej.

W tabeli 10. podano przedziały punktowe średnich wyników szkół w skali *standardowej dziewiątki* dla wszystkich szkół w Polsce oraz procenty szkół w rejonie OKE w Krakowie (w województwach, na wsiach, w miastach), których średnie wyniki znajdują się w tych przedziałach na odpowiednich stopniach skali.

Tabela 10. Przedziały punktowe wyników szkół w skali standardowej dziewiątki - Sprawdzian 2008

Nazwa wyniku	najniższy	bardzo niski	niski	niżej średni	średni	wyżej średni	wysoki	bardzo wysoki	najwyższy
Stopień skali	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Przedziały punktowe normalizowane w skali kraju – Sprawdzian 2008									
Przedziały punktowe	5,2 – 20,0	20,1 – 21,9	22,0 – 23,3	23,4 – 24,7	24,8 – 26,1	26,2 – 27,5	27,6 – 29,0	29,1 – 30,9	31,0 – 38,0
Procent szkół podstawowych według wyników w przedziałach punktów – Sprawdzian 2008									
Polska	3,9	7,0	11,9	17,5	20,3	17,3	12,2	6,9	3,4
OKE Kraków	3,0	5,8	9,9	16,1	19,8	18,6	15,5	8,4	3,0
woj. lubelskie	5,8	8,1	12,7	18,8	18,6	15,9	10,8	6,6	2,7
woj. małopolskie	1,8	4,4	6,8	14,3	19,2	20,8	18,2	10,3	4,2
woj. podkarpackie	2,0	5,5	11,6	15,8	21,8	18,0	16,3	7,4	1,7
wieś	3,4	6,7	11,5	18,1	20,5	17,8	13,9	6,4	1,8
miasto do 20 tys.	0,6	2,2	7,8	11,1	22,8	28,3	20,6	6,7	0,0
miasto od 20 do 100 tys.	1,2	2,1	2,1	7,0	23,1	24,8	23,6	12,4	3,7
miasto powyżej 100 tys.	2,8	2,3	0,5	4,6	5,5	13,4	22,1	29,5	19,4
	wyniki niskie			wyniki średnie			wyniki wysokie		

Zadanie 9.

- o Wykorzystując informacje przekazane w *Materiałach* internetowego serwisu dyrektora szkoły OBIEG (średni wynik szkoły w 2008 r.) i informacje o zamianie średniego wyniku szkoły na pozycję w *skali standardowej dziewiątki*, zaznacz na skali pozycję Twojej szkoły w 2008 r. i odczytaj nazwę wyniku.
- o Korzystając z tabeli 10. policz, jaki procent szkół w Polsce (w rejonie OKE Kraków, w Twoim województwie, na wsi lub w mieście – w zależności od lokalizacji szkoły) zajmuje na skali *standardowej dziewiątki* pozycję niższą, taką samą, wyższą.
- o Wykorzystując średnie wyniki uzyskane przez szkołę w latach poprzednich ustal na podstawie tabeli 11. pozycję Twojej szkoły na skali *standardowej dziewiątki* w kolejnych latach od 2002 do 2007.
- o Porównaj pozycję Twojej szkoły w 2008 roku z pozycją w roku 2007 i latach poprzednich. Czy i jak zmieniło się jej położenie? Zapisz wnioski.

Tabela 11. Przedziały punktowe wyników szkół na sprawdzianach w latach 2002 - 2008

Nazwa wyniku	najniższy	bardzo niski	niski	niżej średni	średni	wyżej średni	wysoki	bardzo wysoki	najwyższy
Stopień skali	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Przedziały punktowe wyników <u>szkół</u> w latach 2002 – 2008									
2002	7,5 – 24,2	24,3 – 26,0	26,1 – 27,4	27,5 – 28,7	28,8 – 30,0	30,1 – 31,3	31,4 – 32,8	32,9 – 34,6	34,7 – 39,5
2003	7,7 – 23,1	23,2 – 24,9	25,0 – 26,3	26,4 – 27,6	27,7 – 28,9	29,0 – 30,1	30,2 – 31,3	31,4 – 32,8	32,9 – 39,0
2004	2,0 – 19,6	19,7 – 21,4	21,5 – 22,9	23,0 – 24,3	24,4 – 25,7	25,8 – 27,2	27,3 – 28,9	29,0 – 31,2	31,3 – 39,5
2005	11,0 – 23,7	23,8 – 25,6	25,7 – 27,0	27,1 – 28,4	28,5 – 29,7	29,8 – 31,0	31,1 – 32,3	32,4 – 33,8	33,9 – 39,2
2006	4,0 – 19,1	19,2 – 20,9	21,0 – 22,6	22,7 – 24,1	24,2 – 25,7	25,8 – 27,3	27,4 – 29,0	29,1 – 31,3	31,4 – 39,0
2007	7,2 – 20,8	20,9 – 22,6	22,7 – 24,1	24,2 – 25,4	25,5 – 26,8	26,9 – 28,2	28,3 – 29,7	29,8 – 31,7	31,8 – 39,5
2008	5,2 – 20,0	20,1 – 21,9	22,0 – 23,3	23,4 – 24,7	24,8 – 26,1	26,2 – 27,5	27,6 – 29,0	29,1 – 30,9	31,0 – 38,0
	wyniki niskie			wyniki średnie			wyniki wysokie		

IV.2 Porównanie wyników szkół podstawowych w zakresie sprawdzanych kategorii umiejętności

W tabeli 12. podano średnie wyniki szkół podstawowych w procentach punktów, uzyskane przez uczniów w rejonie OKE w Krakowie w zakresie pięciu sprawdzanych kategorii umiejętności, wyrażone w kolejnych stopniach skali *standardowej dziewiątki*. Warto pamiętać, że wyniki szkoły w skali staninowej nie zależą wyłącznie od tego, jaki wynik mieli uczniowie tej szkoły, ale także od wyników uczniów w pozostałych szkołach.

W tabeli zacieniowano komórki, w których wyniki szkół w zakresie sprawdzanych umiejętności osiągnęły poziom zadowalający, czyli co najmniej 70% możliwych do uzyskania punktów.

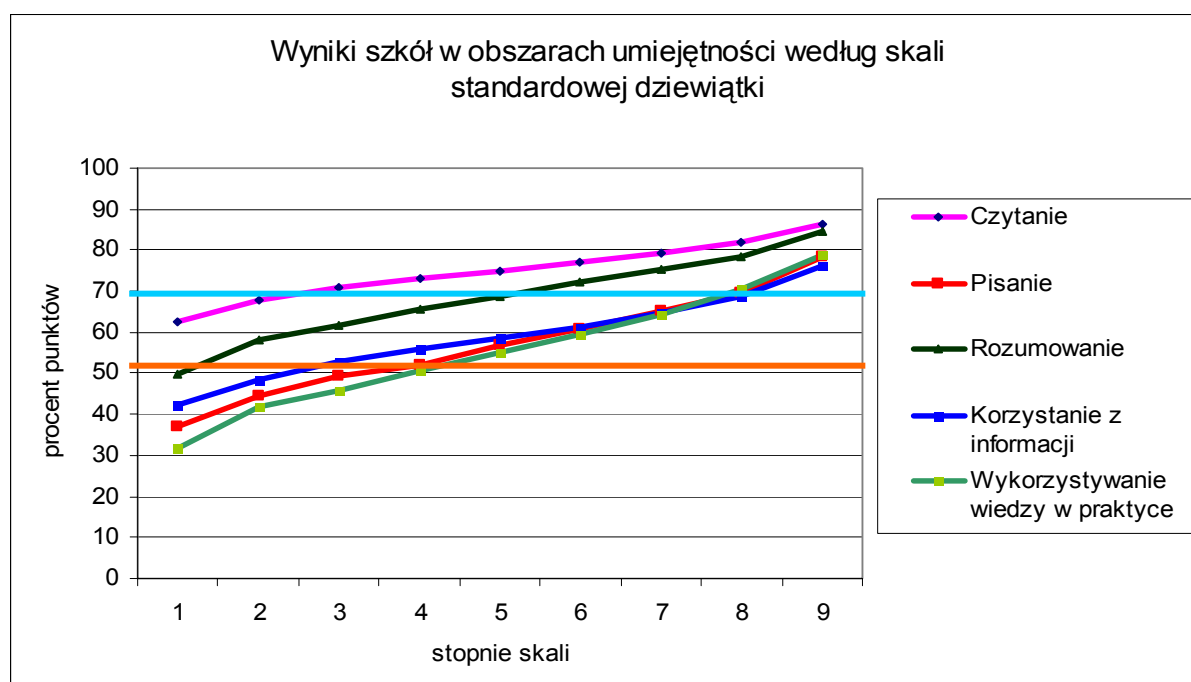
Poziom zadowalający w zakresie wszystkich sprawdzanych obszarów umiejętności uzyskały szkoły podstawowe, których średni wynik osiągnął wartość z przedziału od 31 do 38 punktów i znalazł się na dziewiątym stopniu skali *standardowej dziewiątki* („szkoły na medal”). Szkoły te stanowią 3% wszystkich szkół w rejonie OKE Kraków. Szkoły, których wyniki odpowiadają 1 i 2 stopniowi skali *standardowej dziewiątki* (28,8% ogółu) zostały nazwane „szkołami szczególnej troski”. Nie doprowadziły one swoich uczniów w zakresie żadnej z pięciu badanych umiejętności do wymaganego poziomu 70% punktów. 45,8% szkół z wynikami od 3 do 5 stanina osiągnęło poziom zadowalający tylko w zakresie *czytania*, zaś 34,1% (6 i 7 stanin) - w zakresie *czytania* i *rozumowania*. Dopiero szkoły z wynikiem średnim na 8 stopniu skali osiągnęły korzystny rezultat również z *wykorzystywania wiedzy w praktyce* („szkoły wiodące”).

Tabela 12. Poziom opanowania przez szkoły kategorii umiejętności w skali *standardowej dziewiątki*

Stopień skali <i>standardowej dziewiątki</i> (% szkół w Polsce)	Wynik w Polsce		Wyniki w procentach punktów					Określenie dla szkół*
			Czytanie	Pisanie	Rozumowanie	Korzystanie z informacji	Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	
	Min.	Max.						
1 (3,9%)	5,2	20,0	62,7	37,1	49,7	42,4	31,5	Szkoly szczególnej troski
2 (7,0%)	20,1	21,9	67,8	44,6	58,1	48,3	41,7	
3 (11,9%)	22,0	23,3	70,7	49,2	61,9	52,8	45,8	Szkoly na dorobku
4 (17,5%)	23,4	24,7	73,0	52,2	65,5	56,0	50,7	
5 (20,3%)	24,8	26,1	74,9	56,9	68,7	58,7	55,1	
6 (17,3%)	26,2	27,5	77,0	61,0	72,1	61,4	59,6	
7 (12,2%)	27,6	29,0	79,3	65,0	75,5	64,7	64,5	
8 (6,9%)	29,1	30,9	82,1	69,7	78,6	68,6	70,6	Szkoly wiodące
9 (3,4%)	31,0	38,0	86,4	78,4	84,5	76,3	78,9	Szkoly na medal
Różnica (stanin 9–1)			23,7	41,3	34,8	33,9	47,4	

*Nazewnictwo pomiaru osiągnięć dla szkół pochodzi z artykułu B. Niemierko *Zalozone i uzyskane, sprawdzajace i różnicujace znaczenie treściowe egzaminacyjnej skali pomiarowej* [w:] Diagnostyka Edukacyjna, *Standardy i normy testowe w diagnostyce edukacyjnej*, X Konferencja, Kraków, 20-22 września 2004, str.31.

Na rysunku 2 przedstawiono krzywe charakterystyczne, obrazujące zmianę średnich wyników szkół w zakresie pięciu sprawdzanych kategorii umiejętności na poszczególnych stopniach skali *standardowej dziewiątki*. Pozioma linia koloru niebieskiego oznacza średni wynik szkoły podstawowej na poziomie zadowalającym 70% punktów, zaś linia czerwona na poziomie koniecznym - 50% punktów.

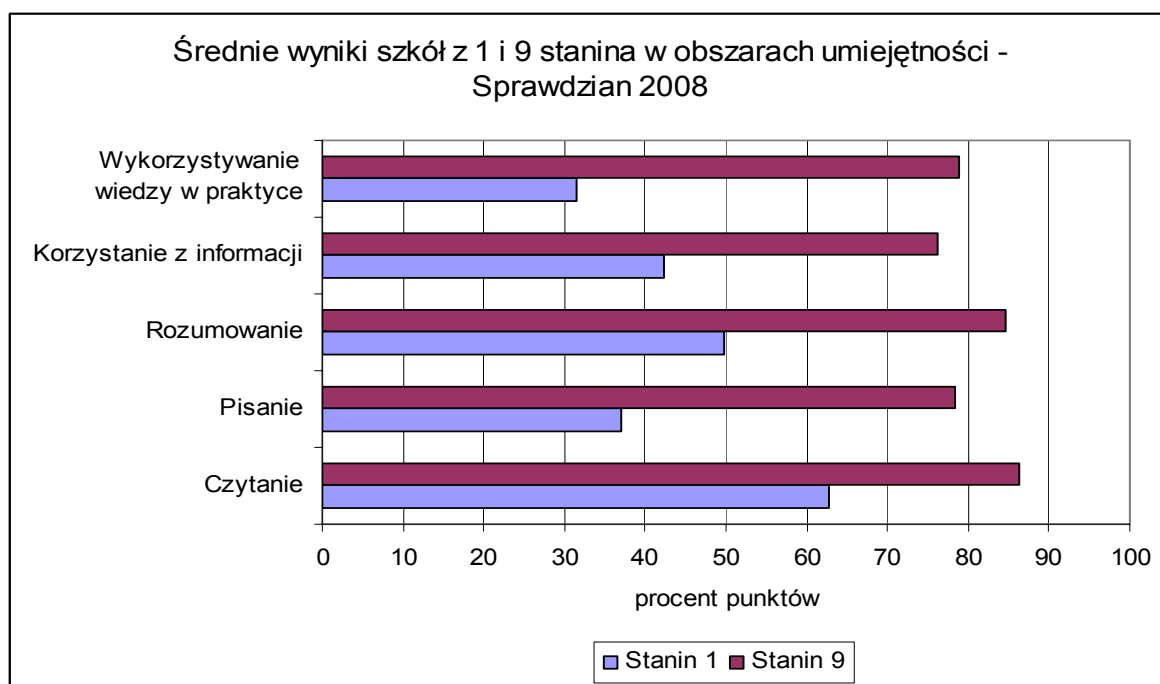
Rysunek 2. Krzywe charakterystyczne sprawdzanych umiejętności według standardów w szkołach

Z wykresu wynika, że wraz ze wzrostem wyników szkół w skali *standardowej dziewiątki* wzrasta poziom osiągnięć ich uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności. Największa różnica w poziomie opanowania umiejętności przez szkoły z wynikami 9 i 1 stopnia skali wystąpiła w zakresie *wykorzystywania wiedzy w praktyce* (47,4% punktów) oraz w zakresie *pisania* (41,3% punktów), najmniejsza zaś w zakresie *czytania* (23,7%).

Zadanie 10.

Na rysunku 3. pokazano różnicę średnich wyników z kategorii umiejętności w dwu grupach szkół, z wynikami najniższymi (1 stanin) i najwyższymi (9 stanin) na skali *standardowej dziewiątki* (patrz tabela 12.).

Rysunek 3. Średnie wyniki szkół według standardów w skali *standardowej dziewiątki* (stanin 1 i 9)

- o Zaznacz na rysunku 3. średni wynik w procentach punktów, z każdej ze sprawdzanych kategorii umiejętności dla oddziału klasy szóstej w Twojej szkole, który uzyskał najniższy oraz najwyższy rezultat. W przypadku jednego oddziału zaznacz wynik dla szkoły. Zapisz wnioski wynikające w tego porównania.

IV.3 Objaśnienie wyników analiz przeprowadzonych w zadaniach 1 – 10 czynnikami kontekstowymi

Warto zestawić ze sobą rezultaty analizy związanej z wykonaniem zadań przez uczniów poszczególnych oddziałów klas szóstych oraz w szkole np. zadań najslabiej opanowanych. Warto o tych rezultatach porozmawiać w szerszym gronie nauczycieli Twojej szkoły. W toku dyskusji być może pojawi się potrzeba zwrócenia uwagi na zróżnicowanie nauczycielskich kompetencji, zróżnicowanie podejść do realizacji programów nauczania i stosowanych metod nauczania przez poszczególnych nauczycieli czy też sposobów formułowania i przekazywania informacji dla uczniów o ich wyniku uczenia się. W szukaniu wyjaśnień nie zabraknie zapewne właściwości uczniów związanych z uczeniem się, w tym motywacji, zainteresowań, poziomu zabezpieczenia podstawowych potrzeb, poziomu kulturowego rodzin i możliwości wsparcia w uczeniu się dzieci zarówno przez dom rodzinny jak i władze gminne (regionalne programy wsparcia młodzieży itp.).

Zadanie 11.

- o Zapisz wnioski wynikające z analizy wykonania zadań 1 – 10 oraz z dyskusji nauczycieli na temat czynników wpływających na osiągnięcia uczniów na sprawdzianie.

Zadanie 12.

- o Na podstawie tabeli 12. i rysunku 2. dokonaj analizy osiągnięć szkół w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności w dziewięciu grupach, w zależności od stopnia skali *standardowej dziewiątki*. Szczególną uwagę zwróć na grupę szkół podstawowych, w której znajduje się Twoja szkoła.
- o Opisz sytuację dydaktyczną szkół podstawowych znajdujących się w Twojej grupie szkół. Zwróć uwagę na czynności, których nie opanowali w stopniu zadowalającym najprawdopodobniej uczniowie Twojej szkoły (tabela 3.). Zapisz wnioski.

IV.4 Planowanie pracy uwzględniające wyniki analiz

Analiza wyników osiągniętych na sprawdzianie 2008 powinna mieć duży wpływ na planowanie pracy dydaktycznej w roku szkolnym 2008/2009. Uwzględniając rezultaty analizy wyników, trzeba być może zaplanować przeznaczenie znacznie większego niż dotąd czasu na realizację trudniejszych dla uczniów treści programowych, stawianie ich częściej w nowej sytuacji zadaniowej. Trzeba równocześnie zaplanować skrócenie czasu na ćwiczenie tych umiejętności, które uczniowie szybciej opanowują.

Zadanie 13.

- o Zaplanuj działania, które w Twojej szkole będą możliwe do wykonania z kolejnymi rocznikami uczniów.
- o Przedyskutuj przygotowany plan działań w szerszej grupie nauczycieli.

Źródła danych o wynikach sprawdzianu:

- 1) *Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2008*, Warszawa, maj 2008.
Informacja CKE w Warszawie na stronie internetowej : www.cke.edu.pl
- 2) *Informacja o wynikach sprawdzianu w klasie szóstej szkoły podstawowej w 2008 roku*
Informacja WBiA na stronie Internetowej OKE w Krakowie: www.oke.krakow.pl.
- 3) Serwis OBIEG dla dyrektorów szkół. Zakładka *Materiały*:
 - a) wyniki poszczególnych uczniów z badanych obszarów umiejętności i zadań
 - b) statystyki: wyniki średnie z badanych obszarów umiejętności i z poszczególnych zadań testu dla oddziałów klas szóstych, szkoły, gminy, powiatu, województwa.
- 4) Serwis OBIEG dla ucznia: wyniki według standardów i zadań wraz z treścią zadań.
- 5) Serwis Scholaris: wyniki uczniów według skali *standardowej dziewiątki*, porównanie średnich wyników szkoły do wyników w kraju, pozycja szkoły w skali *standardowej dziewiątki* na tle wszystkich szkół w Polsce w latach 2002-2008.